

.....
MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET
EUK Ref. Morim
Dato 15. november 2006

GRUNDNOTAT

Kommissionens forslag til opdatering af habitatdirektivets fortolkningsmanual for de marine naturtyper 1110: "Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand", 1170: "Rev" og 1180: "Boblerev".

Doc. Hab. 06-09/3

Resume

Kommissionen har sendt ovennævnte forslag til ændringer af den gældende fortolkningsmanual til afstemning i habitatkomiteen (Komite-procedure). Fortolkningsmanualen leverer fortolkningsbidrag til de eksisterende naturtyper i bilaget til habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer). Der skal være afgivet dansk stemme den 20. november 2006. Der er tale om ændring af fortolkningen af tre marine naturtyper: Sandbanker, rev og boblerev. Fortolkningsmanualen får stor praktisk betydning for kommende Natura2000-udpegninger i danske farvande. Der knytter sig en særlig problemstilling til forslagens afsnit om sandbanker.

1. Status

Kommissionen sendte den 30. oktober 2006 ovennævnte forslag til afstemning i habitatkomiteen. Forslaget har hjemmel i habitatdirektivets Art. 21 (jf. Art. 5 og 7 i Rådets afgørelse 1999/468/EF som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512/EF), og skal derfor vedtages af habitatkomiteen med kvalificeret flertal efter EFT Art. 205 stk. 2. Der skal være afgivet dansk stemme den 20. november 2006.

2. Formål og indhold

Medlemslandene er i medfør af habitatdirektivet forpligtet til at udpege beskyttede områder for en række naturtyper, der er opført i direktivets bilag. Kommissionen udarbejder en fortolkningsmanual, som nærmere præciserer hvad der forstås ved de enkelte naturtypers titler. For de tre marine naturtyper "sandbanker", "rev" og "boblerev" foreslås manualen revideret med henblik på den kommende udpegning af marine Natura 2000-områder inden 2008 i de områder, hvor medlemsstaterne udøver jurisdiktion. dvs. på søterritoriet, EØZ og på kontinentalsoklen.

Ændringerne i forhold til den gældende Fortolkningsmanual EUR 25 af 2003 er i det væsentlige som følger:

Naturtype 1110: ”Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand”.

Den gældende fortolkningsmanual har som hovedregel, at sandbanker på mere end 20 meters vanddybde ikke er omfattet af denne definition. I den nye fortolkningsmanual åbnes der for, at hvis toppen af en sandbanke ligger på mellem 0-20 meters dybde, kan det være passende at udpege sandbankens dybereliggende skrænter, såfremt området er en del af sandbanken og er vært for sandbankens særlige biologi (fisk, bunddyr mv.). Udpegningen kan i princippet udstrække sig til en hvilken som helst dybde.

Naturtype 1170: ”Rev”.

Der er kommet flere videnskabelige bidrag til forståelse af udstrækningen af definitionen og som dermed gør det lettere at udpege rev.

Naturtype 1180: ”Boblerev”.

Der er kommet en mindre supplering og præcisering for så vidt angår forståelsen af definitionen og som dermed skal gøre det lettere at udpege boblerev.

3. Europa Parlamentets udtalelser:

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagetets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Fortolkningsmanualen udgør en teknisk vejledning til brug for medlemsstaterne i forbindelse med udpegnings af Natura 2000-områder, og er som sådan ikke implementeret i dansk ret. Den ændrede fortolkningsmanual giver således ikke umiddelbart anledning til ændringer i lovgivningen.

Fortolkningsmanualen har imidlertid betydning for rækkevidden af medlemslandenes forpligtelser til at udpege Natura 2000-områder. Eftersom der er tale om en videnskabelig proces, har Miljøministeriet ikke på det foreliggende vidensgrundlag mulighed for endeligt at vurdere i hvilket omfang de reviderede definitioner giver anledning til supplerende udpegninger. For de enkelte naturtyper vurderer ministeriet som følger:

For naturtypen ”sandbanker” vurderes den ændrede definition at kunne give anledning til supplerende udpegning. Hvilke udpegninger, der evt. kan vise sig relevante, vil bero på en kommende samlet vurdering af det samlede marine område.

Den ændrede definition på naturtypen ”rev” vurderes at kunne medføre mindre supplerende udpegninger på Bornholm, som følge af, at de eksisterende kystnære områder skal udstrækkes til også at omfatte klipper i kystzonen.

Den ændrede fortolkning af naturtypen ”boblerev” vurderes ikke at give anledning til supplerende udpegninger.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser.

Den ændrede fortolkningsmanual kan medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser, hvis olieindvinding besværliggøres i en sådan grad, at olieproduktionen vil blive påvirket, jf. nedenfor.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Den ændrede fortolkningsmanual vurderes ikke at medføre væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Såfremt det viser sig nødvendigt at udpege supplerende områder og der er knyttet erhvervsinteresser til sådanne områder, vil det kunne have erhvervsøkonomisk betydning, fx for olie-/gasindvinding i undergrunden, råstofindvinding og fiskeriinteresser. Det vil således kunne vise sig nødvendigt at gribe ind overfor aktiviteter som forringer eller i betydelig grad forstyrrer områderne. Desuden vil der skulle foretages miljøkonsekvensvurderinger forud for meddelelse af tilladelser til planer og projekter, som derfor alene vil kunne tillades, hvis vurderingen viser, at planen eller projektet ikke skader det pågældende områdes integritet.

De mulige konsekvenser for staten og erhvervet vil blive belyst nærmere.

Beskyttelsesniveau

Den ændrede fortolkningsmanual vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet.

6. Høring

Rammenotatet har været udsendt i høring i specialudvalget for miljø.

Dansk Industri og Arbejdstilsynet har oplyst, at de ikke har bemærkninger til forslaget. *Bornholms regionskommune* har for så vidt angår naturtypen 1170, Rev, bemærket, at den ændrede fortolkningsmanual vurderes at kunne medføre mindre supplerende udpegninger på Bornholm. Forudsat at der bliver tale om udpegninger af mindre omfang, vil Bornholms Regionskommune ikke modsætte sig supplerende udpegninger i de bornholmske kystvande.

Dansk Landbrug har fremsendt høringssvar hvoraf fremgår, at Dansk Landbrug er enig i regeringens bemærkninger til ændringsforslaget og i indstillingen om, at Danmark i habitatkomitéen afviser ændringen af fortolkningsmanualen. Dansk Landbrug ønsker desuden, at fortolkningsmanualen sikrer en klar definition og afgrænsning af habitatdirektivets naturtyper, således at der sikres en ensartet implementering i medlemsstaterne samt at medlemsstater og erhverv ved præcist hvad der ligger af forpligtelser. Ændringer i manualen bør desuden underkastes grundige erhvervs- og samfundsøkonomiske forpligtelser. Specifikt med henblik på de tre forslag til ændringer mener Dansk Landbrug, at det er vigtigt, at der ikke strammes i forhold til direktivet.

Danmarks Naturfredningsforening kan som udgangspunkt støtte op om Kommissionens forslag om en ændring i fortolkningsmanualen i udvidende retning. For så vidt angår naturtyperne 1170 ”Rev” og 1180 ”Boblerev” er der tale om to meget vigtige naturtyper i Danmark. Danmarks Naturfredningsforening skal beklage, at det forhåndenværende rammenotat ikke giver tilstrækkelig mulighed for at vurdere forslaget konsekvenser for en supplerende udpegning af disse to naturtyper i Danmark. Danmarks modstand mod en ændring i fortolkningsmanualen bygger alene på påstanden om manglende klarhed i en definition vedr. naturtypen sandbanker. Men da man samtidigt accepterer skøn i konkrete udpegninger er det DN’s vurdering, at Danmark ikke har nogen vægtig grund for at afvise ændringen i fortolkningsmanualen. Danmarks Naturfredningsforening kan på den baggrund ikke tilslutte sig regeringens indstilling om, at Danmark i habitatkomitéen afviser ændringen af fortolkningsmanualen.

7. Forhandlingssituationen

Der formodes at være det fornødne flertal tilstede for at vedtage fortolkningsmanualen.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens støtter overordnet at fortolkningsmanualen tilpasses således at den er anvendelig i forbindelse med den kommende udpegning af marine områder.

Regeringen er enig i den ændrede fortolkning af naturtyperne ”rev” og ”boblerev”.

Regeringen støtter, at sandbanker udpeges og indgår i Natura 2000-netværket hvis der på sandbanken findes væsentlige beskyttelsesinteresser. Regeringen støtter i den forbindelse at der i fortolkningsmanualen lægges vægt på, at det er den biologiske værdi for dyr og planter af den sandbanke, der er afgørende for, om den er omfattet af habitatdirektivet. Regeringen støtter, at der overlades medlemslandene et skøn ved anvendelsen af fortolkningsmanualen i forbindelse med konkrete udpegninger. Regeringen kan imidlertid ikke støtte, at ”lavvandet vedvarende dække af havvand” ikke defineres klart og at der derfor kan opstå tvivl om rækkevidden af medlemsstaternes forpligtelser.

Regeringen kan derfor ikke tilslutte sig ændringen af fortolkningsmanualen.